

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Geert Jansen
Datum
25 november 2016
Ons kenmerk
Cft 201600251
Pagina
1/5

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlagen

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie op de derde uitvoeringsrapportage 2016 Curaçao

Geachte heer Jardim,

Op 10 november 2016 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) over het derde kwartaal 2016 van Curaçao ontvangen. Conform artikel 18 lid 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) zendt de raad van ministers uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal de UR aan het Cft en aan de Staten. De derde UR is derhalve tijdig ontvangen. Hierbij ontvangt u de reactie van het Cft waarvan een afschrift aan de Staten wordt verstuurd.

Oordeel

Het Cft is van oordeel dat op basis van de realisaties tot en met het derde kwartaal Curaçao stevig zal moeten sturen om het jaar 2016 met een sluitende begroting af te ronden. Met name zal in het laatste kwartaal moeten worden ingezet op realisatie van de niet-belastinginkomsten. De sluitende begroting in 2016 steunt namelijk in belangrijke mate op het binnenkomen van een fors aantal niet-belastingontvangsten. Daarbij tekent het Cft aan dat er in de laatste maanden van het uitvoeringsjaar minder ruimte is om eventuele tegenvallers op te vangen, dus zorgvuldige monitoring van met name deze baten noodzakelijk is. Daarnaast dient Curaçao beter aan te geven hoe het tekort op de kapitaaldienst wordt gedekt. Tot slot is het Cft van mening dat de voortgang op de prioriteitsgebieden van financieel beheer nog wel te wensen over laat.

De rapportage geeft een goed cijfermatig beeld van de uitvoering van de begroting 2016. Uit de UR valt op te maken dat de verwachting nog altijd is dat het jaar 2016 met een sluitende gewone dienst zal worden afgesloten en dat daarmee aan de normen uit de Rft zal worden voldaan. Inzicht in de cijfers van de collectieve sector, waaronder de reserves van de Sociale Verzekeringsbank, is verder toegenomen. De standaard toelichting die in eerdere UR's was opgenomen is verdwenen, hetgeen echter geen afbreuk doet aan de informatiewaarde. Wel zou de informatiewaarde verder kunnen verbeteren wanneer de belangrijkste mee- en tegenvallers van het afgelopen kwartaal zouden worden toegelicht, conform artikel 18 lid 2 Rft.

Toelichting

Gewone dienst exclusief sociale zekerheid

De gerealiseerde lasten op de gewone dienst tot en met 30 september jl. bedragen ANG 1.788,8 miljoen. De baten bedragen ANG 1.764,4 miljoen, waardoor het saldo op de gewone dienst over de eerste drie kwartalen van 2016 uitkomt op een tekort van ANG 24,4 miljoen. Dit is weliswaar een verslechtering ten opzichte van het vorige kwartaal maar een verbetering ten opzichte van de prognose. In de prognose is de begrotingswijziging 2016 (BW) reeds verwerkt. De inkomsten en uitgaven van de sociale fondsen worden nog separaat behandeld.

Waar de afgelopen kwartalen sprake was van tegenvallende opbrengsten op de loon- en inkomstenbelasting, lopen deze na verwerking van de BW meer in lijn met de prognose. Enkele andere belastingposten laten voorsnog een positief resultaat zien waardoor de belastingopbrengsten per saldo dicht bij de prognose blijven. Bij de niet-belastingopbrengsten is de verwachting dat een aantal forse baten pas in het laatste kwartaal worden gerealiseerd. Zo is er op de post Pachten, Verhuur, Agio en Rentebaten slechts ANG 11,2 miljoen ontvangen (begroting: ANG 37,7 miljoen), op de post Overige Vergunnings- en Registratierecht ANG 8,7 miljoen (begroting: ANG 24,5 miljoen) en op de post Verkopen Goederen & Diensten Overheid ANG 24,1 miljoen (begroting ANG 72,2 miljoen). De verwachting van Curaçao is dat er voldoende zekerheid is dat de ramingen op deze posten gerealiseerd worden. Het realiseren van voldoende niet-belastingopbrengsten is noodzakelijk voor het hebben van een sluitende gewone dienst in 2016. Aangezien er in de laatste maanden van het jaar minder mogelijkheden zijn om eventuele tegenvallers op te vangen, is zorgvuldige monitoring de komende maanden noodzakelijk.

Bijna alle uitgavenposten lopen in lijn met de prognose. Alleen bij de post Subsidies en Overdrachten is er sprake van een overschrijding, met name vanwege een aantal subsidies aan overheidsbedrijven die eerder zijn gerealiseerd dan gepland. In de eerste negen maanden van 2016 is er ANG 63,0 miljoen gerealiseerd ten opzichte van een prognose van ANG 54,0 miljoen voor deze periode en een jaarprognose van ANG 65,0 miljoen. Dit is veroorzaakt door eerder dan geraamde uitbetaling van enkele subsidies aan overheidsbedrijven. De overige posten kennen over het algemeen onderschrijdingen over de eerste drie kwartalen van 2016, waardoor de totale uitgaven voorsnog binnen de gewijzigde begrotingsbedragen lijken te zullen blijven.

Sociale fondsen

In deze UR is wederom een stap gezet in het verder inzicht bieden in de sociale fondsen van Curaçao. Het samenvattende overzicht en een tabel over de stand van zaken van het eigen vermogen zijn duidelijker weergegeven dan in voorgaande rapportages.

Alle fondsen tezamen hebben over de eerste drie kwartalen een tekort geboekt van ANG 22,4 miljoen, een lichte verbetering ten opzichte van de stand na het eerste halfjaar (ANG 23,3 miljoen). Het tekort van de AOV/AWW is opgelopen naar ANG 42,3 miljoen, maar het overschot van de BVZ is nog iets sterker verbeterd (ANG 21,4 miljoen) in vergelijking met de resultaten over het eerste halfjaar. De tegenvallende premieopbrengsten van de AOV/AWW worden gedekt door meevallers met betrekking tot de zorgkosten. Het genoemde gezamenlijke tekort wordt onttrokken aan het bredere schommelfonds, waar eind september nog ANG 40,6 miljoen aan vermogen in zit bovenop de wettelijke reserve. Het saldo loopt daarmee in lijn met de prognose, maar dit is geen duurzame situatie. Het terugdringen van het tekort in het AOV-fonds blijft een belangrijke prioriteit voor Curaçao.

Kapitaaldienst

De uitgaven op de kapitaaldienst over de eerste negen maanden van 2016 bedragen ANG 156,6 miljoen. De kapitaaluitgaven bestaan voor ANG 137,3 miljoen uit investeringen in kapitaalgoederen, exclusief de huidige stand van de verplichtingen op de kapitaaldienst van ANG 71,5 miljoen. Indien deze cijfers de komende maanden op deze hoogte blijven, laat dit zien dat de uitvoeringscapaciteit de laatste jaren sterk is verbeterd. Hier tegenover staan ANG 108,4 miljoen inkomsten op de kapitaaldienst, wat per saldo resulteert in een tekort op de kapitaaldienst van ANG 48,1 miljoen. Wel dient Curaçao er zorg voor te dragen dat eventuele tekorten op de kapitaaldienst worden gedekt door eigen middelen. Zolang er in de UR onvoldoende inzicht is in de uitputting van oude leningen, kan het Cft onvoldoende beoordelen in hoeverre daadwerkelijk in dekking wordt voorzien. Er dient derhalve beter te worden aangegeven hoe het tekort op de kapitaaldienst wordt gedekt.

Rentelastnorm

Op 10 augustus jl. is er schriftelijk contact geweest tussen de minister van BZK in Nederland en u inzake de vaststelling van de collectieve sector 2015. Het Cft heeft het afgelopen jaar vaak aangedrongen op spoedige vaststelling van de collectieve sector om de rentelastnorm te kunnen bepalen. Ondanks de forse vertraging bij deze vaststelling is het Cft blij dat deze alsnog heeft plaatsgevonden. Met vaststelling van de collectieve sector is ook de rentelastnorm voor 2016 en 2017 gewijzigd. De rentelastnorm stijgt van ANG 109,5 miljoen naar ANG 117,7 miljoen. Door de hogere rentelastnorm daalt het beslag dat momenteel op de rentelastnorm wordt gelegd van 57% naar 54%. De rentelastnorm is in de eerste negen maanden van 2016 niet overschreden. Het Cft verzoekt u om de vaststelling van de collectieve sector 2017 tijdig op te starten, zodat de collectieve sector conform artikel 23 lid 1 Rft voor 1 april a.s. kan worden aangewezen.

Financieel beheer

Conform de afspraak met het land Curaçao wordt in de UR gerapporteerd over vijf prioritaire indicatoren, te weten:

1. Inzicht in financiële risico's zelfstandige bestuursorganen (ZBO's), stichtingen en overheidsvennootschappen (N.V.'s);
2. Effectiviteit inning belastingaanslagen;
3. Beheer van de salarisadministratie;
4. Interne procedures financiële administratie; en
5. Besteding van (financiële) middelen door onderwijs en medische instellingen.

Op het punt van prioriteitsindicator 1 wordt in de UR melding gemaakt van het feit dat er geen nieuw plan van aanpak van CDM Holding meer zal verschijnen vanaf 2017. Dit vanwege de definitieve ondertekening van de concessieovereenkomst tussen CDM Holding en Damen Shipyards. Het Cft herkent zich niet in deze afspraak. Er is met CDM en de minister van Economische Ontwikkeling afgesproken dat het Cft een nieuw plan van aanpak voor CDM Holding krijgt vanwege het nieuwe verdienmodel dat zal gaan gelden. CDM Holding heeft immers nog altijd een negatief eigen vermogen van ANG 54,2 miljoen (concept cijfers ultimo 2015). Ook wordt aangegeven dat het Cft de overheidsvennootschap Aqualectra niet meer als noodlijdend zal benoemen. Het Cft beschouwt Aqualectra als een overheidsvennootschap in herstel. Aangezien het Cft de opvolging van de resterende openstaande maatregelen uit het plan van aanpak en de aflossingen inzake de CBCS lening wil blijven volgen, is niet afgesproken te stoppen met het aanleveren van nieuwe plannen van aanpak.

Ten opzichte van de 2e UR zijn er op de diverse indicatoren voortgang te melden. Mede vanuit de derde fase van het project "Optimalisatie Belastingorganisatie", zijn positieve effecten zichtbaar, waaronder: de opschoningsactie, de door de SBAB uitgevoerde analyse naar niet opgegeven inkomen, welke tot aanvullende correcties voor de inkomstenbelasting leidt, en het nog te ontvangen bedrag aan logeergastenbelasting. Alhoewel er inmiddels wijzigingen zijn doorgevoerd binnen de invordering, zowel qua samenstelling als proces komt uit de rapportage naar voren dat met name de daadwerkelijke invordering van belastingschulden problematisch is. Zo blijkt wederom dat de geformuleerde doelstelling met betrekking tot invordering van openstaande belastingaanslagen van ANG 10 miljoen per maand niet gehaald is. Het Cft wordt in de volgende rapportage graag uitgebreider geïnformeerd op dit punt. Het is positief dat er alles in het werk gesteld wordt om te voorkomen dat belastingaanslagen van oude jaren verjaren. De werkzaamheden met betrekking tot de onroerende zaakbelasting hebben door knelpunten in de nabewerking nog niet tot definitieve aanslagen geleid. Het Cft vraagt uw nadrukkelijke aandacht hiervoor.

Kenmerk
Cft 201600251
Blad
5/5

Voor wat betreft indicator 3 (salarisadministratie) blijkt dat een aantal zaken met de integratie nog steeds niet volgens wens gaat. Zo moeten met name de berekeningen met terugwerkende kracht binnen het systeem nog verbeterd worden. Extra ondersteuning vanuit de leverancier en de extra training voor een viertal medewerkers moeten nu de ergste problemen oplossen, vooruitlopend op een structurele oplossing. Het live gaan van de salarisadministratie van Dienst Openbare Scholen (DOS) is uitgesteld naar 1 januari a.s.

Met betrekking tot indicator 4 (financiële administratie) is in deze UR geen verdere update gegeven. De eerder gemelde twee trajecten vanuit het opgestelde plan van aanpak worden op dit moment uitgevoerd.

Op het punt van indicator 5 vallen de kosten voor geneesmiddelen voor 2016 lager uit dan al was aangegeven. Wel is sprake van een lichte stijging ten opzichte van 2015.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft graag bereid deze te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Curaçao
De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao